

TEMELJNA TEORETIČNA IZHODIŠČA

HENRY FAYOL

- ✓ Kdo je Fayol?
- ✓ Členitev funkcij podjetja po Fayolu.
- ✓ Upravno funkcijo sestavljajo.....

HENRY FAYOL

1. **utemeljitelj upravno-organizacijske** smeri
2. **funkcije podjetja:** tehnična, komercialna, finančna, varnostna, računovodska, upravna
3. **upravno funkcijo** sestavljajo: načrtovanje, organiziranje, ukazovanje, usklajevanje in nadzorovanje

---

UPRAVA

- ✓ Kaj je uprava?
- ✓ Delitev uprave.

UPRAVA

- uprava ali upravna dejavnost je tista dejavnost v organizaciji, ki **omogoča izvajanje** njene **temeljne dejavnosti**
- poslovna in javna uprava
  - **poslovna uprava**: del podjetja, ki skrbi za izvajanje njegove temeljne dejavnosti (dejavnosti zaradi katere je podjetje ustanovljeno)
  - **javna uprava**: organi in organizacije, ki opravljajo javne zadeve (državna uprava, lokalna samouprava, nosilci javnih pooblastil – zavodi, agencije,...)

JAVNI SEKTOR

= širši pojem od pojma javna uprava!!!

1. javna uprava
2. javni zavodi
3. javna podjetja
4. druge neprofitne organizacije

ADMINISTRACIJA=UPRAVA?

V katerih primerih se uporablja izraz administracija?

---

1. **v ožjem smislu** - profesionalni uradniški aparat ali posebne strokovne ali tehnične službe (naša zakonodaja in pravna znanost)
2. **širše (ZDA)** – vse organe izvršne oblasti (npr. tudi predsednik in vlada)
3. **kot del delovnega procesa** (del uprave), ki se ukvarja s pisarniškim poslovanjem (obdelava pošte, ravnanje z dokumentarnim gradivom,...)

DELO in UPRAVNO DELO

1. Kaj je delo? Delo v organizacijski znanosti.
2. Kaj je upravno delo?

Delo je smotrna in zavestna človeška dejavnost – usmerjena k določenemu cilju.

- **naravoslovci:** delo je dejavnost človeka, živali in naravnih sil
- **ekonomisti:** delo je zavestno načrtovana dejavnost, katere namen je pridelovanje dobrin zaradi zadovoljevanja človekovih potreb

---

- **sociologi:** zavestna, univerzalna in organizirana človeška dejavnost, s katero se človek potrjuje kot generično bitje, s tem ko v danih družbenih razmerah ustvarja duhovne in materialne dobrine (služijo zadovoljevanju potreb)
- **psihologi:** delo je izrazita funkcija zavesti

Delo v organizacijski znanosti:

je vzajemno sodelovanje človeka in delovne priprave s predmetom dela pri opravljanju delovne naloge v delovnem sistemu.

DELITEV DELA:

- naravna delitev: po spolu, starosti in fizični moči
- pretežno fizično/umsko
- proizvodno/neproizvodno

■ PROIZVODNO DELO

- vsako neposredno delo v proizvodnji materialnih dobrin, katerega posledice so uporabne vrednosti (tudi dela delavcev, ki organizirajo, projektirajo, pripravljajo, nadzirajo, vodijo proizvodnjo)

- NEPROIZVODNO DELO
  - **širše:** vse tisto delo, ki spremlja in omogoča materialno proizvodnjo (delo na področju družbenih dejavnosti)
  - **ožje:** dela, ki niso neposredni del proizvodnje ali druge temeljne dejavnosti, so pa nujen pogoj proizvodnje oz. dejavnosti (računovodska analitično-planska, upravna dela)

UPRAVNO DELO

je **endogeno inducirano** delo (notranje spodbujeno = več temeljne dejavnosti => več uprave), ki je potrebno za vzdrževanje samega sistema in se **ne more materializirati v tržnem učinku.**

- temeljna dejavnost:
  - proizvodna dela
  - storitvena dela
  - poučevanje
  - zdravljenje
- spremljajoča dejavnost:
  - upravna dela

- javna uprava

- upravno delo se pojavlja v temeljni in spremljajoči dejavnosti

- podjetja

- upravno delo se pojavlja predvsem v spremljajoči dejavnosti

---

- upravna dela v temeljni dejavnosti javne uprave:

- normativno-pravna in analitična dela
- upravni nadzor
- dela v zvezi z izvrševanjem in uporabo predpisov
- posebna strokovno-tehnična dela (geodeti, gradbeni in strojni inženirji,...)

- upravna dela v spremljajoči dejavnosti javne uprave:

- finance in računovodstvo
- kadrovska administracija
- upravno-tehnična dela.

LITERATURA IN VIRI:

- Brejc, M. Ljudje in organizacija v javni upravi. Visoka upravna šola, Ljubljana, 2002.
